

12.3. Порядок і умови призначення окремих видів допомоги сім'ям з дітьми

Правове регулювання призначення й виплати допомоги здійснюється Законом України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» від 21 листопада 1992 р. (у редакції Закону України від 22 березня 2001 р.¹ У новому Законі збільшено число видів допомоги. Закон набув чинності з 1 січня 2002 року, а деякі його норми введені в дію з 1 січня 2003 р. Умовами призначення того або іншого виду допомоги є конкретні обставини, в залежності від сім'ї, що претендує на соціальну допомогу.

Чинне законодавство широко визначає коло осіб, що мають право на допомогу, і встановлює джерела її фінансування. Сьогодні в країні одержують 2,5 млн громадян різні сімейні допомоги. В 2005 році соціальну допомогу отримало близько мільйона сімей. Щомісячно надається матеріальна підтримка понад 1,5 млн. малозабезпеченим сім'ям².

У даному розділі ми спробуємо розглянути весь спектр допомоги, що призначається сім'ям з дітьми органами праці та соціального захисту населення. У нього не включається лише допомога з тимчасової непрацездатності, яка виплачується за рахунок коштів фонду державного соціального страхування (розглядається в окремому розділі підручника).

Державна допомога може бути призначена сім'ям із дітьми
Державна допомога сім'ям з дітьми

2005 рік — 5 видів

- у зв'язку з вагітністю та пологами
- при народженні дитини
- по догляду за дитиною до 3-х років
- на дітей під опікою чи піклуванням
- на дітей самотнім матерям

2007 рік — 7 видів

- у зв'язку з вагітністю та пологами
- при народженні дитини
- по догляду за дитиною до 3-х років
- на дітей під опікою чи піклуванням
- на дітей самотнім матерям
- на дітей, якщо батьки ухиляються від сплати аліментів
- на дітей-сиріт та дітей, які знаходяться під опікою:

Порядок призначення й виплати державної допомоги сім'ям з дітьми затверджений постановою Кабінету Міністрів України 27 грудня 2001 року № 1751¹.

Однак слід зазначити, що нормативна база із соціального захисту сімей з дітьми увесь час поповнюється новими актами. Останнім часом внесений ряд доповнень у нормативні акти, які істотно змінили порядок і умови, а також розміри надання державної допомоги сім'ям з дітьми. Внесено зміни в Закони України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» від 1 червня 2000 р.; «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» від 22 березня 2001 р.; «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства й дітям-інвалідам» від 16 листопада 2000 р.². Прийнята Постанова Кабінету Міністрів від 12 січня 2001 р. «Про розміри державної допомоги сім'ям з дітьми в 2001 році», інші підзаконні акти³.

Виходячи з переліку допомоги, зазначеної у нормативних актах, і з огляду на тенденцію їх розвитку, автор підручника вважає за доцільне докладніше розглянути деякі види допо-